

Markus 14: 66-72: Kruisverhoor.

Orde van dienst:

Welkom

Zingen: Trinity - Ik wens jou

Votum en zegegroet

zingen: 'Laat ons samen één zijn'.

wet

gebed

zingen: 'De steen is weg'.

Kindmoment groep 1-4: Petrus' verloochening

zingen Projectlied

groep 5/8: Sterke en zwakke kanten uit Petrus' leven.

zingen: 'k Stel mijn vertrouwen...

Bijbellezing-tekstlezing: Markus 14: 53,54 en 66-72

preek

Psalm 51: 5, 7

gebed

collecte - 'Sorry zeggen'.

Zingen: De HEER zegent jou

Zegen.

Inleiding:

Petrus in Gallicante.

Preek:

Een man mag niet huilen.

Dat leren sommige jongens al vroeg: 'Meisjes huilen. Echte jongens niet'.

Vaders zeggen dat zo tegen hun zoontjes: 'Echte jongens huilen niet! Je bent toch geen griet!'.

De boodschap, die de jongetjes horen is: "Ik mag mijn gevoelens niet tonen. Echte jongens zijn stoer'.

Echte mannen hebben tattoos. Echte mannen zijn niet bang. Echte mannen huilen niet".

Het is een leugen, die hen hun hele leven parten zal spelen.

Want zo leren ze er nooit over praten.

Hun hart stikt.

Want je gevoel, dat is je hart. Dat ben jij.

Ook hun huwelijk stikt.

Want je vertelt je vrouw niet waar je echt mee zit. De verleidingen waar je echt tegen strijdt. Terwijl ze dát zo graag wil horen, omdat ze je wil helpen. Troosten. Omarmen.

Het leven met God stikt.

Want ook hem vertel je niet waar je echt mee zit, waar je bang voor bent, waar je in faalt...

En niet alleen dat.

Huilen, je gevoelens tonen, is helemaal niet erg. Het is niet het einde van je wereld. Het kan eerder een nieuw begin zijn. Want juist als je je zwakheid durft tonen, kun je openstaan voor de kracht van God. Door je tranen te tonen, komt er ruimte voor troost. Door je zonden openlijk te belijden en je strijd, komt er ruimte voor vergeving. Juist je tranen worden dan een vindplaats van God. Een plek waar je vergeving ervaart en barmhartigheid.

In de Bijbel wordt er veel door mannen gehuild.

Jozef huilt, als hij zijn broers terugziet.
David huilt bij het ziekbed van zijn zoontje.
Jezus huilt bij het graf van zijn vriend Lazarus.
Petrus huilt, als hij Jezus heeft verloochend.

Als je je wat in Petrus inleeft, dan voel je met hem mee. Wat hem overkomt is hartverscheurend. Want Petrus wilde niets liever dan bij Jezus zijn. Hij is de enige, die hem zo ver durft te volgen. Tot in de tuin van de Hogepriester.

Alle andere leerlingen zijn laf weggevlucht. Bang voor hun eigen hachje.

Maar Petrus niet!

Hij blijft dicht bij Jezus en komt de tuin binnen. Het hol van de leeuw. Tussen de soldaten. Daar heb je toch wel lef voor nodig!

Maar: hij heeft toch gezegd, dat hij zelfs met Jezus wilde sterven? Nou dan!

Hij glipt naar binnen en doet zo gewoon mogelijk. Gaat tussen de anderen bij het vuur zitten. Wil niet te veel opvallen. Totdat hij toch onder vuur wordt genomen.

Nou, ja, "vuur". Het is maar een dienstmeisje.

Ze kijkt hem aan en vraagt alleen maar: "Zeg, jij hoort toch ook bij die Jezus!?"

En dan zegt Petrus drie keer: 'Ik hoor niet bij hem!'.

Anderen vallen haar bij: "Ja, jij hoort ook bij die Jezus!"

Hij vloekt en zweert: "Ik ken hem niet!"

Dan kraait de haan en denkt hij aan de woorden van Jezus: 'Als de haan twee keer gekraaid heeft, zul je mij drie maal verloochend hebben'. Niet één keer of twee keer, nee, drie keer.

En op dat moment kijkt Jezus hem aan.

Petrus ziet het gezicht van Jezus en beseft wat hij heeft gedaan: hij heeft zijn meester laten vallen!

En hij huilt. Bitter.

Als ik Petrus zo zie huilen. Schokschouderend zie huilen, zo teleurgesteld in zichzelf, dan voel ik: het verdriet van Petrus is mijn verdriet. Zijn tranen zijn mijn tranen.

Ik had het niet veel beter gedaan dan hij.

Ik was zelfs die tuin niet ingegaan.

Ik laat Jezus zo vaak los in mijn leven.

En ik denk aan de woorden van Paulus: "Zelfs als ik het goede wil doen, laat ik ook het kwade zo makkelijk toe in mijn hart". Wat kun je je zelf tegenvallen!

En dat is geen negatief mensbeeld.

Dat is een realistisch mensbeeld: ik wil in alles Jezus naar Jezus luisteren en dan heb ik toch weer voor mijzelf gekozen. Ik wil rein leven en dan laat ik toch weer onreine verlangens toe in mijn hart. Ik wil de ander hoger achten dan mijzelf en dan spreek ik toch weer kwaad over die ander. Ik wil bij Jezus horen en toch schaam ik me er vaak voor dat ik christen ben. Ik zeg 'Al moet ik met u sterven, ik zal u nooit loslaten!'. En toch gebeurt het.

En toen begon Petrus te huilen. Bitter te huilen. Hij barst echt in tranen uit.

Je hebt de neiging om weg te kijken, als een volwassen man zo huilt.

Maar sta nu even stil: "Petrus begon te huilen".

Hij had ook anders kunnen reageren.

Hij had dat dienstmeisje de schuld kunnen geven: "Wat liep dat kind toch door te drammen!"

Hij had kwaad weg kunnen lopen. Kwaad op zichzelf, dat hij zich had laten ontmaskeren.

Hij had kunnen denken: "Gewoon vergeten, deze actie. Het was dom. Afblokken. Niet meer over praten. Dan kraait er geen haan naar".

En dan gewoon onveranderd verder gaan.

Maar dat doet hij niet. Hij laat het diepe verdriet toe in zijn hart. Hij huilt.

Sta even stil.

Want als de bijbel zoveel ruimte laat voor tranen, dan mag dat ook in de kerk.

Weet u, ik ben wel eens bang, dat het in de kerk vooral vrolijk moet zijn. Met diensten vol vrolijke liedjes. En natuurlijk mag het juist in de kerk vrolijk zijn. Want daar viereen we elke zondag de overwinning van Jezus op de zonde en de dood.

Maar het kan ook zomaar een oppervlakkige vrolijkheid zijn.

We leven in een cultuur waarin we vooral streven naar geluk en succes. De Facebook-pagina's staan er vol mee. We moeten vooral gelukkig zijn en blij. Alles moet lukken.

En dat kan ook zomaar naar de kerk overwaaien.

Is er nog ruimte voor verdriet in de kerk?

En dan niet alleen, omdat er iemand ziek is of overleden, maar ook verdriet, omdat we onszelf soms zo tegenvallen.

Dat lijkt een zware gedachte.

Maar dat is het niet.

Want juist verdriet over je eigen zwakheid is de vindplaats van Gods genade. Juist door eerlijk en open te zijn over je ongeluk, je ijdelheid, je geroddel, je onreine verlangens, vind je de weg naar de verlossing. Naar Gods ontferming. Naar de Geest van Jezus, die jouw leven wil vernieuwen.

Oprecht verdriet is vaak de vindplaats van Gods barmhartigheid.

David wist dat al: "Een gebroken en verbrijzeld hart zult u, o God, niet verachten".

Er liggen nog twee vragen.

De **eerste** is deze: "Waarom laat Petrus Jezus eigenlijk vallen? Waarom verloochent hij Hem zo hartgrondig? Is het lafheid? Is hij bang? Grote mond, klein hartje?".

Nee. Want uit alles blijkt dat Petrus juist niet bang was.

Hij kwam steeds voor Jezus op. Hij was de enige die zijn zwaard trok en voor Jezus wilde knokken. Hij is de enige die de moed had om Jezus te volgen tot in de hof van de hogepriester. Zijn hand op het korte zwaard onder zijn mantel. Hij zou schouder aan schouder met Jezus vechten.

Maar dat was het punt: Jezus vocht helemaal niet!

Hij had zich in Gethsemane zomaar gevangen laten nemen. Hij die zelfs stormen kon bedwingen.

En nu stond hij daar maar. Geboeid. Verslagen. Zwak.

Hij liet zich uitschelden. Liet zich slaan. Soldaten spuugden in zijn gezicht en liet het maar gebeuren. En Jezus deed niets terug.

Hij stond daar maar. Zwak. Zwijgend. Verslagen.

Maar **dát** was voor Petrus het keerpunt: Jezus vecht helemaal niet!

Zijn machtige Meester vecht niet!

En **dán** zegt Petrus: "Ik ken hem niet! Deze zwakkeling is niet mijn koning!".

Al eerder heeft Jezus juist **dít** voorzegt.

Als zijn leerlingen aan de Pascha tafel ruzie maken over de vraag wie van hen de grootste is, zegt Jezus: "Jullie zullen allemaal te val komen".

Hij bedoelt: 'Jullie zullen allemaal over mij vallen. Je aan mij ergeren'.

Hier staat weer dat woordje 'skandalon'.

Het gaat dus niet over irritatie. Het gaat er ook niet over dat zij Jezus zullen laten vallen, omdat ze bang zijn voor hun eigen hachje. Het gaat erom, dat zij deze lijdende Jezus niet willen. Die zwakke Jezus. Die macht heeft om stormen te stillen en doden levend te maken, maar die zich nu laat bespugen en aan een kruis slaan.

Die Jezus begrijpen ze niet en die willen ze ook niet.

Zoals ze ook de woorden van Jezus over zijn kruisdood steeds hadden weggewuifd.

Zijn leerlingen willen een sterke koning. Een koning vol glorie. Een Messias op de troon in Jeruzalem.

En zichzelf dan met gouden kronen en op hoge tronen naast de Koning.

Zij willen geen zwakke Messias aan een kruis.

Petrus ziet hem staan.

Juist omdat hij zo dichtbij is, ziet hij hoe zwak Jezus is.

Hij keert zich van deze Jezus af: **dáár** gaat hij zijn leven niet voor geven! Hij vloekt hem zijn leven uit.

“Jullie zullen allemaal over mij vallen”.

“Maar ik niet, Meester. Misschien dat zij allemaal over u vallen, maar ik niet!!”.

En de eerste, die valt, is Petrus.

Dan kraait de haan.

Op precies dat moment keert Jezus zich naar Petrus toe en kijkt hem aan.

Ook dat dienstmeisje in de tuin keek Petrus aan. Maar haar blik is koel, veroordelend: “Jij hoort toch ook bij die Jezus!?”. Ze kijkt Petrus aan en haar blik zegt: “Nu ben je erbij!”.

Jezus kijkt ook naar Petrus.

Wat lag er in zijn blik? Hoe keek Jezus naar Hem?

Lag er oordeel in zijn ogen? Teleurstelling? Pijn? Hoe keek Jezus?

Het staat er niet, maar alleen al het feit dat Jezus zich naar hem toekeerde en naar Petrus keek. Al die tijd wist Jezus blijkbaar dat Petrus hem volgde. Hij wist dat hij daar ergens heimelijk in die tuin bij dat vuur zat. En tussen al de vloeken en scheldwoorden van de mensen heen, had hij de woorden van Petrus gehoord. Zijn blik zei: ‘Ik heb het in de hand, Petrus. Deze weg moet ik gaan”.

De ogen van Jezus brachten Petrus terug bij zijn veel te grote woorden: “Al zullen ze allemaal over u vallen, ik niet!!”.

Petrus ziet zichzelf in de ogen van Jezus: hij heeft zijn lieve Meester verloochend!

Hij breekt: hij begon bitter te huilen.

Tenslotte nog één vraag: waarom staat dit in de Bijbel?

En het staat zelfs in alle vier de evangeliën. En niet één klein versje, nee uitgebreid.

Tweemaal kraait de haan. Driemaal verloochent Petrus. Vier evangelisten vinden het nodig om dit gebeuren op te schrijven

Het staat zelfs in het evangelie naar Markus.

En dat is heel bijzonder.

Want we weten, dat Markus het evangelie van Petrus heeft doorgegeven. Petrus heeft verteld en Markus heeft opgeschreven. Overal in het evangelie naar Markus zie je dan ook Petrus opduiken.

Meer dan in de andere evangeliën.

Petrus had daarom makkelijk tegen Markus kunnen zeggen: “Ach, Markus, dat van die verloochening, hè, toen in die hof van de hogepriester, zullen we dat er maar uit laten? Dat heb ik later met Jezus doorgesproken en hij heeft het mij vergeven. En vergeven is toch vergeten, hè. De liefde bedekt toch veel dingen? Het is ook niet echt nodig en voor de mensen om ons heen is het alleen maar lastig om te horen, dat een van zijn eigen leerlingen hem verloochend heeft. Dat is bepaald geen reclame voor de kerk”.

Want in de jaren na Pinksteren is Petrus een grote meneer binnen het christendom. Een van de meest vooraanstaande leiders. Een voorbeeld-figuur. Er zou dus veel voor te zeggen zijn geweest om deze fatale ‘misstap’ in Petrus’ biografie weg te laten of op z’n minst flink af te zwakken.

Het was toch vergeven?

Maar deze ‘misstap’ van wordt niet verzwegen.

Het lijkt er zelfs op, dat Petrus er bij Markus op heeft aangedrongen om dit ook op te schrijven.

Waarom?

Om, kort, vier redenen.

1°. Het tekent de totale eenzaamheid van Jezus. Het zijn niet alleen zijn vijanden die met hem afrekenen, niet alleen Judas die hem verraadt, het is zelfs zijn meest trouwe leerling, die hem laat vallen en vervloekt.

Jezus heeft van geen mens meer iets te verwachten. Zelfs Petrus breekt met hem.

2°. Het tekent de zwakheid van de mens. Petrus was zó loyaal, zó gehecht aan Jezus. Hij loopt zelfs over het water heen naar Jezus toe. Niets houdt hem tegen.

En juist op het moment, dat Jezus hem echt nodig heeft, vloekt en zweert hij Jezus zijn leven uit.

Als het te dichtbij komt, als het een offer gaat vragen, haakt Petrus af.

Er zit blijkbaar iets in de menselijke aard, die 'nee' zegt, als je een moedig 'ja' zou mogen verwachten. Een sterke neiging in de mens, die voor eigen eer, eigen welvaart, eigen verlangens gaat, terwijl je zou mogen verwachten, dat hij voor de naaste gaat of voor God.

Zelfs mensen, die God goed kennen en Jezus willen volgen, kunnen op momenten zeggen of denken: "Wie? God? Jezus? Ik weet niet waar je het over hebt, ik begrijp niet wat je bedoelt, ik ken die God niet: waar heb je het over!?"

Petrus kende Jezus. Wist dat hij de Zoon van God is. De Messias. En dan toch: "Ik ken hem niet".

Adam verbergt zich voor God.

En ik?

3°. Het tekent de schoonheid van het evangelie. Het laat de kracht van de vergeving zien. De diepte van Gods ontferming.

In zijn eerste brief begint Petrus met deze woorden: "Geprezen zij de God en Vader van Jezus Christus: in zijn grote barmhartigheid heeft Hij ons opnieuw geboren doen worden door de opstanding van Jezus Christus uit de dood...".

Stel, je hebt een collega, een vriend, een geliefde, en die heeft jou nodig. Maar jij neemt afstand en je zegt: ik wil niks met je te maken hebben. Ik wilde dat ik je nooit had gezien. Jij bent dood voor mij. En niet een keer, maar drie keer.

Hoe zou jouw collega, je vriend, je vrouw of man reageren?

Wie zou jou nog accepteren?

God doet dat wel. Omdat Hij zichzelf niet kan verloochenen. Omdat zijn liefde echt is.

Ook al zijn wij ontrouw, Hij blijft trouw. Ook al laat ik hem vallen, hij laat mij niet zomaar vallen.

Hij is een God, die liever zelf aan het kruis sterft, dan dat wij daar hangen. Dát is onze God!

Petrus begon bitter te huilen.

Maar juist zo werden zijn tranen een vindplaats van de liefde van zijn God.

4°. Het tekent ook onze band met Jezus.

Want in die eerste eeuwen werden christenen heel vaak in de verleiding gebracht om Jezus te verloochenen. De keizer heeft deze vraag talloze keren aan de christenen gesteld: "Zeg, jij hoort toch ook bij die Jezus?!".

En hun antwoord besliste over leven of dood.

Wij leven in een andere tijd, andere cultuur. We worden niet meer voor de wilde dieren gegooid.

Maar ook op ons komt deze vraag elke dag af: "Zeg, jij hoort toch ook bij die Jezus?".

Vrienden kunnen dat zomaar aan je vragen: 'Hé, joh, jij gelooft toch, maar al dat lijden dan...'.

Of mensen, die jou echt willen vervolgen en gevangen zetten of doden.

Of die vraag komt op je af als het geloof je wat gaat kosten. Als je offers moet brengen voor anderen.

Of als er verleidingen in je leven zijn, die je steeds weer bij God vandaan trekken.

Je eerzucht, je seks, ...

"Zeg, jij hoort toch ook bij die Jezus?".

Vaak hoor je jezelf dan denken of zeggen of doen: "Nee, ik hoor niet bij hem...", ook al wil je dat wel.

En je worstelt met jezelf.

Je huilt soms bittere tranen, omdat je je zwak voelt. Machteloos. Omdat je jezelf tegenvalt.

Let dan op: Jezus kijkt je aan.

Jezus die de weg naar het kruis alleen is gegaan. Voor jou.

Die jou niet loslaat, ook al laat jij hem misschien wel steeds los. Schaam je je voor hem.

En zijn blik nodigt je uit: "Kom terug. Kom iedere keer weer terug.

Je hoeft niet stoer te zijn. Je hoeft het niet alleen te doen. Ook mannen mogen huilen.

Ik laat je niet los.

Amen.